

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.  
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24  
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26  
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42  
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-  
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje  
Italije Servizio Cont. Corr. Post. No 11-3118  
IZKLJUČNO ZASTOPNIŠTVO za oglaševanje v Kr.  
Italije in inozemstvu ima  
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Izbaja vsak dan razen ponedeljka  
Naročnina: ena mesečna Lir 18,-  
za inozemstvo vključno s poštnimi stroški  
Lir 36,50.  
Uredništvo:  
Ljubljana, Pucinijska ulica 5. — Telefon  
št. 31-22, 31-23, 31-24.  
Rokopisi se ne vračajo.  
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-  
blicità di provenienza italiana ed estera:  
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

## Obrambni boji na Siciliji

13 sovražnikovih letal sestreljenih

Vrhovno poveljništvo: Vojno poročilo št. 1175.

Sovražni napad, ki se je razvil ob veliki uporabi oklopnih enot in ki so ga podpirale letalske sile, je prisilil italijanske in nemške čete k nadaljnjemu umiku vzhodno od masiva Etna.

Oddelki britanskega letalstva so preteklo noč bombardirali Milan in Turin; škoda je ogromna, zlasti v središčih obeh mest. Obrambno toplotništvo je uničilo štiri letala.

Skupine bombnikov so danes ponovile letalski napad na Rim in na letališča na periferiji. Škoda se ugotavlja.

Italijanski in nemški lovci so večeraj sestrelili nad otokom Ventotene in v bližini Neaplja 9 letal.

General Ambrosio.

### Bleščeč zgled vere in discipline

Pripomba k poročilu št. 1174

Proti postojankam italijansko-nemških čet v severovzhodnem odseku Sicilije se zaganjajo že 12 dni anglo-ameriške sile. V srednjem odseku fronte, v depresiji med Etno in verigo Caronie, se izvaja nasprotnikov napad že več dni neprekinjeno, da bi strl odpor branilcev ter vdrl v Randazzo in naprej proti Messina, ki je končni cilj siciljskega pohoda.

Že skoraj dva tedna se proti številnim angloameriškim divizijam s hrabro žilavostjo bore italijanske in zavezniške čete. K inženom krajev, ki so postali znani zaradi ostrih borb, se pridružujejo drugi. Prej držane postojanke se nadomeščajo z drugimi, ki zapirajo postopoma pot vdor-  
niku in zadržujejo njegovo napredovanje.

## Novo propadanje Abesinije

Lizbona, 12. avg. s. Ameriška revija »Times« in angleška revija »News Review« pišeta o položaju v Abesiniji ob drugi obilnici povratka, neguša v Addis Abebi. »News Review« piše, da je bilo pod italijansko upravo samo za popravilna dela v Addis Abebi določenih 33 milijonov sterlingov na leto, dočim razpolaga Haile Selassie samo z milijonom sterlingov na leto, ki so miloščna angleške vlade, in s 300.000 sterlingov lastnih dohodkov za obnovu vse Abesinije. Ni se torej treba čuditi, če predstavlja ta obnova v resnici samo propadanje države na vseh področjih. Obe reviji prosto priznavata, da so slejgite modernega Rima, opravile gigantsko delo v Abesiniji, zgradile 8000 km asfaltnih cest in 20.000 kilometrov dobrih drugih cest, razna industrijska podjetja, bolnišnice, zdravstvene postaje itd. Danes stroji in moderni tovar-  
nari rjavijo, piše »News Review«, in ne morejo obratovati zaradi pomanjkanja su-  
rovkovnega ceslja. Ceste se zamernarajo ter so razrite in porušene od dežja. Krane stavbe v Addis Abebi, ki so jih Italijani zgradili, propadajo, v kolikor jih ne upo-  
rabljajo številne angleške komisije, kajti nihče ne skrbi za njihovo vzdrževanje. Po-

vod je polno resnega. Angleški oficirji in uradniki živijo v Addis Abebi, mno-  
žice brezposelnih pa natrpajo mesto, Ita-  
lijani so odpravili suženjstvo, ki je bilo  
teoretično prepovedano tudi po povratku  
neguša, dejansko pa zopet obstoja, kajti na  
tisoče kmetov izkorišča ras, ki so vzpo-  
stavili svoje pravice. Abesitska policija ni  
kos tolpem razbojnikov, ki ogražajo drža-  
vo in napadajo celo kolone angleških meto-  
rih vozil po deželi. Angleške komisije ob-  
vladujejo gospodarsko in finančno življenje  
države, ki trpi zaradi pomanjkanja števil-  
nih proizvodov, zaradi transportnih težkih  
in zaradi nezadostnega izveza. Ker Haile  
Selassie ne pričakuje mnogo od Angležev na  
področju trgovine, upa v Američane, ki so  
mu obljubili kapital in tehnične svetovale-  
ce. V Addis Abebi pričakuje ameriško ko-  
misijo, ki naj bi spravila v red zunanjo  
trgovino s pomočjo zakona o najemanju in  
posojevanju. Ta komisija pa ima namen,  
kakor piše revija »Times«, proučiti, kako  
bi se Abesinija izkoristila za zavezništvo.  
Neguš res nima poviada, da bi bil vesel, S  
trpkostjo mora misliti na usodo majhnih  
narodov, ki jih njihovi močni zavezniki  
osvobodijo.

## Današnji položaj Turčije

Odpor proti vsem vabam in grožnjam — Odmevi novega italijanskega položaja

Ankara, 12. avg. Po štirih letih vojne je Turčija umela do danes ohraniti svoj neod-  
visni položaj navzlic vsem zahtevam, govori-  
cam in sumničanjem, vendar pa je morala pre-  
cej drago plačati to svoje zadržanje, ki je tuje  
sileh nemogoče posegu v vojno, ako je hotela osta-  
ti zvesta paktom in dani besedi. Če presojamo  
turško nevtralnost s finančnega stališča in upo-  
števanje vse napore in žrtve, ki jih je morala  
dopriniti za vojno in gospodarstvo, moramo  
reči, da se njeni stroški le malo razlikujejo od  
pravih vojnih stroškov.

Državni proračun se je namreč od začetka  
vojne do danes skoraj potrojil, saj je dosegel  
že 486 milijonov turških lir, k čemur je treba  
dodati še 542 milijonov lir izrednega prora-  
čuna za vojno, katerih jih je 250 milijonov  
lir ostalo nepokritih.

Davek na premoženje, o katerem se je to-  
liko razpravljalo, je vrgel medtem 270 milio-  
nov turških lir. Z nekim drugim, poljedelskim  
davkom si je vlada zagotovila 600.000 ton žita  
razen tega pa še riž, maslo in druga živila, za  
katera je izdala 120 milijonov lir, dočim je nje-  
hova tržna vrednost znašala najmanj 600 milio-  
nov lir. S temi ukrepi je vlada tudi za pri-  
hodnje leto zagotovila za vojno nadaljnjih 500  
milijonov turških lir in še nekaj drugih do-  
hodkov iz davka na premoženje, tako da bodo  
vsi izredni stroški v prihodnjem finančnem letu  
pokriti.

Velika podražitev predstavlja seveda težko  
breme za ljudsko gospodarstvo, zlasti za tiste,  
ki prejemajo stalne dohodke, toda narod se za-  
veda, da so vse te obremenitve in žrtve za  
milijone vajikov pod orožjem potrebne in vsa-  
kako ljube kakor vojna, ki bi zajela ozemlje  
domovine. Tako ostaja Turčija na terenu svo-  
je svobode in duhu lozanske pogodbe, zavarova-  
na s svojo armado. Dvajsetletnica lozanske  
pogodbe in četrta obletnica pogodbe v Hatagu  
sta potekli brez zunanjih manifestacij, kajti se-  
danja obrambna čuječnost ne dovoljuje takšnih  
prireditev.

dani besedi, da pa londonski list očita Turkom  
preveliko vnetje v spoštovanju nevtralnosti,  
zlasti odhod posebne vojaške misije v Nem-  
čijo, čeprav je bila podobna misija odposlana  
pred časom tudi v severno Afriko. samo do-  
kazuje, kako malo spoštujejo Anglosasi načela  
mednarodnega prava, kadar jih lahko potepa-  
jo.

Toda »Times« napovedi ni uradno glasilo.  
Uraden angleški glas je bilo slišati kmalu nato  
v nekem konkretnem vprašanju, ko je prišlo  
do spremembe v Italiji. Res je, da je mogoče  
po hladnem pisanju turških listov sklepati, da  
so dogodki v Italiji vplivali tudi na turško jav-  
nost, toda nihče se ni spozabil v pogledu kon-  
kretnosti izražanja. Na drugi strani pa ni bila  
ameriška propaganda, ki si je medtem ustvarila  
svoje središče v Carigradu po verigi škandalov,  
niti najmanj sposobna, da pritegne Turke nase  
in jih porabi kot topovsko hrano za anglo-  
sake namene. Turčije tudi ni mogla približati  
sovražnikom. Osi izjava ameriškega poslanika  
Steinhardta, češ, da bi bilo treba izzvati bolj-  
ševsko revolucijo v Italiji, čeprav bi to Tur-  
kom ne bilo všeč. Ne smemo namreč pozabiti,  
da gledajo v Turčiji na boljševski problem  
kot na življenjski problem. Noben Turak ni  
navdušen za to, da bi posegel v boj in pomagal  
Moskvi, saj gre za stoletnega sovražnika Tur-  
čije, ki že nad 200 let zasleduje iste imperia-  
listične namene nasproti Turčiji. Zato vsak —  
in še tako lahkoumen — Turke ne prikriva  
svojega zadovoljstva, ko sliši, da preživlja So-  
vjetska zveza razne težave, kakor je razvidno  
iz vesti, ki stalno prihajajo, in ne ve, zakaj  
naj bi prav on pomagal, da jih odstrani. Nihče  
seveda ne more zameriti Turkom, ako bi se  
radi čim prej rešili obremenitev, ki jih težijo  
zaradi vojne, in se tako vrnil k staremu siste-  
mu izmenjav s sosedi in k staremu urejenemu  
gospodarstvu, toda, dokler to ni mogoče, vedo,  
da se morajo še nadalje žrtvovati za svojo  
vojno, Zato se tudi turški državniki zavedajo,  
da narod razume napore, ki mu jih sedaj na-  
lagajo, kajti narod jim je za ta prizadevanja  
hvaležen. (»Le Ultime Notizie«.)

### Akademsko leto na univerzah

Rim, 12. avg. s. Z odredbo, ki se objavlja,  
se določa, da se na univerzah akademsko  
leto in finančno leto, ki sta tekli od 29. ok-  
tobra do 28. oktobra naslednjega leta pri-  
čne 1. novembra in končata 31. oktobra.

## Boji na vzhodnih bojiščih

Izgube sovjetske vojske se neprestano množijo — Zopet 380 tankov in 91 letal uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 12. avg. s.

Vrhovno poveljstvo nemške vojske je ob-  
javilo danes naslednje poročilo:

V odsekih kubanskega mostišča, Miusa  
in srednjega Donca, je potekel dan, ne da  
bi prišlo do omembe vrednih operacij.

Na področju Bjelgoroda se nadaljuje ve-  
lika obrambna bitka. Južnovzhodno od Or-  
la so se izjavili napadi več sovjetskih di-  
vizij. Tudi v odseku južno in južnozpadno  
od Vjazme je sovražnik dalje napadal. Do-  
čim se v srednjem delu tega odseka ope-  
racije še niso zaključile, so bili v ostalih  
delih Sovjeti odbiti z visokimi izgubami.  
Boljševiki so večeraj izgubili 120 tankov.

Nazivno slabemu vremenu je letalstvo ak-  
tivno poseglo v boje na krajih, kjer je bit-  
ka najbolj divjala, in je podpiralo kopne  
četeter uničilo v zadnjih dveh dneh 83 so-  
vjetskih letal.

V treh bitkah, ki so bile južno od Lado-  
škega jezera, so nemške čete pod povel-  
stvom maršala Kuchlerja, generala Linde-  
manna in pehotnega generala Wöllerja, ob  
podpori oddelkov letalstva generala Kor-  
tena, razbile v junaških borbah, trajajočih  
od 22. julija do 6. avgusta, napade 8. in 60.  
sovjetske armade in tako preprečile načrte  
za prodor, ki jih je zasnoval in polžuval  
izvesti sovražnik. Razen prve pehotne di-  
vizije, ki je bila že omenjena v vojnem po-  
ročilu, sta se v teh bitkah posebno izka-  
zali 5. divizija planinskih lovcev in 11.  
pehotna divizija Vzhodne Prusije.

Na skrajnem severu so Sovjeti obnovili  
svoje protinapade na postojanke, ki so jih  
Nemci nedavno osvojili v odseku Louhva.

Sovražnik je bil razpršen, preden je dose-  
gel glavne borbene črte.

V noč na 11. avgust so nemške lahke

pomorske sile potopile pred kavkaško oba-  
lo eno sovjetsko topničarko in en motorni  
torpedni čoln ter hudo poškodovale neko  
nadlajno sovražno ednico. Druge nemške  
pomorske sile so isto noč obstreljevale s  
svojimi topovi sovjetske postojanke v od-  
seku Miusa, ki se nahajajo v bližini Obale.

Na Siciliji so se nadaljevali po v naprej  
določenem načrtu odmakalni pokreti na  
skrajšane postojanke predmostja. Sovraž-  
nik, ki je pritiskal v severnem odseku ob  
Obali, je utrpel v srđitih borbah značne iz-  
gube.

Ob sodelovanju z letalstvom je bil pre-  
prečen, po večini še preden je dosegel oba-  
lo, potkus izkrenati znatnih sovražnih sil  
zapadno od rta Orlanda. Sovražni oddelki,  
ki jim je izkrenanje uspelo, so bili uničeni.

Nad obalami zasedenih držav in na pro-  
stih lovskih poletih nad Atlantikom je bi-  
lo sestreljenih 5 letal in velik sovražni  
hidroplan. Skupine nemških težkih bojnih  
letal so napadle preteklo noč področje vo-  
jaškega pristanišča Plymouth kakor tudi  
cilje v Bournemouth. Odvrgle so veliko ko-  
ličino zažigalnih in rušilnih bomb. Vsa le-  
tala, ki so se udeležila te operacije, so se  
vrnila na svoja oporišča.

Ob nadlegovalnih napadih, ki so jih an-  
gleška letala preteklo noč izvršila na za-  
padno Nemčijo, je nastala škoda sorazmer-  
ne obseznosti v stanovanjskih okrajih.

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. avg.

Vrhovno poveljništvo nemške vojske je ob-  
javilo danes naslednje poročilo:

Medtem, ko je sovražnik na kubanskem  
mostišču brez uspeha obnovil zapadno od  
Krimskaje svoje z oklopnimi in letalskim  
silami podprte napade, je prišlo ob Miusu

## Stalin slej ko prej odklanja sestanek z Rooseveltom in Churchillom

Posveti Rooseveltu in Churchillu brez sovjetskega zastopnika

Rim, 12. avg. s. Zopet sta se Roosevelt  
in Churchill sestala in Stalinov sedež je  
ostal prazen. Resnično nenavadno in po-  
nižujoče so izjave severnoameriškega za-  
veznika, piše »Tribuna«. Predsednik je de-  
jal: »Če bi Stalin ali kateri drugi pre-  
stavniki Rusije hoteli priti na konferenco,  
bi ga z veseljem sprejeli. Stalin in njegovi  
prijatelji bi našli vedno odprta vrata in bi  
bili prijateljsko sprejeti. Smatramo se za  
člane družine in ne za navadne obisko-  
valce.« Toda skozi ta vrata, nadaljuje »Tri-  
buna«, moskovski diktator ne bo šel.  
Sovjetska diplomacija hoče svetu pokazati,  
da Sovjetska zveza navzlic ponovnim iz-  
javam Edena o nedavnih angleško-ruskih  
političnih sporazumih, dela na svoj račun  
brez najmanjšega kompromisa in ne da bi  
najmanj skušala rešiti videz glede zavez-  
nikov. Washington in London se morata  
s tem zadovoljiti. Odsotnost Georgijca ne  
more presenetiti onega, ki je sledil zad-  
njim manifestacijam in tolnačenju politike  
Kremlja. »Tribuna« naštevava razne razlo-  
ge za spore med zavezniki in zaključuje, da  
se Moskva poslužuje svojih tovarišev sa-  
mo za neposredne vojne namene. Njen na-  
črt je zmagati v vojni, da bi potem nape-  
nila sadove zmage proti današnjim zavez-  
nikom. Stalin si noče pustiti zvezati rok  
niti od Churchilla niti od Roosevelta.

### Značilen sovjetski demanti

Stockholm, 13. avg. s. Radio Moskva je  
davi sporočil naslednje izjavo: Obvešče-  
valna agencija Tass demantira vest, da se  
bo Stalin ali kateri drugi predstavnik so-  
vjetske vlade udeležil bližnjega sestanka  
Roosevelta in Churchilla.

Angleški listi so objavili vest, da bodo  
sovjetski vojaški atašeji na sestanku kot  
opazovalci, agencija Tass pa izjavlja, da je  
to obvestilo nastalo zaradi nesporazuma.  
Sovjetska vlada ni sprejela povabila za  
udeležbo na tem sestanku. Kakor je jasno  
razvidno iz značajne konference se sove-  
zanja sovjetskega zastopnika na sestanku  
ni zahtevalo in se ne zahteva.

### Nepremostljiva nasprotja

Buenos Aires, 13. avg. s. Zdaj je go-  
tovo, da se niti Stalin, niti kak zastopnik  
Sovjetske zveze ne bo udeležil razgovorov  
med Churchillom in Rooseveltom. Vendar  
bo po mnenju vojaških krogov v Washing-  
tonu predloženo v imenu Sovjetske zveze  
po diplomatski poti podoben raport o voja-  
škem položaju na vzhodni fronti obenem  
z poročilom o Stalinovemu mnenju glede  
bod-če strategije. Misli se, da bosta Church-  
ill in Roosevelt ta dokument predložila  
v proučitev zbranim šefom svojih glavnih  
stanov.

Basel, 12. avg. s. »Basler Nachrichten«  
objavljajo kot uvodnik poročilo svojega do-  
piskarja v Londonu, v katerem je pred-  
vsem naglašeno, da je »News Chronicle«  
močno levičarski list, ki obtožuje tudi  
Poljake, da so reakcionarni. Dejstvo je, da  
glasilo kakor »News Chronicle«, vedno za-  
hleva po napadu Nemčije na Sovjetsko  
zvezo tesno sodelovanje med Anglosasi  
in Rusijo. Trdi, da je med zapadnimi in  
vzhodnimi zavezniki mnogo prostora za  
nesporazume, dopušča številne zaključke.  
Dopisnik dodaja, da je treba opozoriti na  
nekatero stvar, če se hoče objektivno  
obravnavati položaj s splošnega stališča in  
brez predsodkov. Poročali smo že, na-  
daljuje list, o gibanju za vzdrževanje prija-  
teljskih odnosov z Rusijo, gibanje, ki je  
bilo v modi nekaj časa v Angliji. Med dru-  
gim se je ustanovil odbor za pospeševanje  
in olajševanje angleško-ruskega prija-  
telstva, kateremu so predvsem pripadali  
ljudje iz visokega angleškega plemstva.

in srednjem Doncu samo do manjšega kra-

jevnega bojnega delovanja.  
Južnozpadno od Bjelgoroda so boljševi,  
ki tudi večeraj zopet napadli z močnimi pe-  
hotnimi in oklopnimi oddelki. V hudih  
obrambnih bojih, deloma s prajnapadi, so  
bili njihovi neprestani napadi očitni. Več  
sovražnih bojnih skupin je bilo uničenih in  
veliko število oklopnih voz uničenih.

Tudi severozapadno od Orta ter južno  
in južnozpadno od Vjazme so ostali so-  
vražni napadi brez uspeha.

Južno od Ladoškega jezera je sovražnik  
z nanovo privedenimi četami obnovil svoje  
napade.

Poleg hudih krvavih izgub je izgubila  
sovjetska vojska večeraj 380 oklopnih voz.  
Letalstvo je razbremenjevalo predvsem  
na področju pri Bjelgorodu bojujoče se čete  
z uničujočimi udarci proti sovjetskemu  
oklopnim oddelkom, zbirališčem pehote in  
topniškim postojankam. V letalskih bitkah  
je bilo večeraj pri starih lastnih izgubah  
sestreljenih 91 letal.

Na Siciliji ni bilo večjega bojnega dele-  
vanja. Nemško bojno letalstvo je z rušilnimi  
in zažigalnimi bombami napadle močno za-  
sedena sovražna letališča in povzročilo raz-  
dejanje med razvrščenimi letali in na leta-  
liških napravah. Na morju pri Cataniji so  
poškodovala letala podnevi z bombami so-  
vražni rušilce. Pri obrambi letalskih napa-  
dov na italijansko kopnino so sestrelili več-  
eraj nemški lovci 7 letal.

Dne 12. avgusta dopoldne so prodrli so-  
vražni letalski oddelki pod zaščito oblakov  
nad nemško zapadno ozemlje in metali ru-  
šilne in zažigalne bombe na več krajev, po-  
sebnost na Bonn. Prebivalstvo je imelo izgu-  
be. Protiletalska obramba je sestrelila 37  
sovražnih letal, v prvi vrsti štirimotornih  
ameriških bombnikov.

Preteklo noč je priletelo nekaj sovražnih  
motilnih letal nad ozemlje Nemčije. Povzo-  
čila so majhno škodo. Nočni lovci so se-  
strelili 5 letal.

V noč na 13. avgusta so napadla nem-  
ška letala z bombami posamezne cilje v juž-  
novzhodni Angliji.

Podmornice so potopile v hudih bojih na  
Atlantiku in v Sredozemlju 6 ladij a 45 ti-  
soč br. tonami in poškodovale s torpednim  
zadetekom nadaljnjo ladjo.

## Nad Biskajskim zalivom sestreljeni sovražni letali

Berlin, 12. avg. s. DNB poroča, da je  
večeraj skupina nemških bojnih letal za dol-  
ge poletе sestrelila po sriditih borbah nad  
Biskajskim zalivom sovražni hidroplan tipa  
Sunderland in bombnik tipa Mosquito. Obe  
letali sta padli goreči v morje in ni bilo  
mogoče rešiti nobenega člana posadke.

## Ostri ukrepi proti komunizmu v Argentini

Buenos Aires, 12. avg. s. Na podlagi de-  
kreta vlade, je bila odredjena aretacija vseh  
komunističnih voditeljev, zaprtje njih lo-  
kalov in prepoved zbiranja in izhajanja  
listov stranke. V poročilu k dekretu se za-  
trjuje, da narodni blagor zahteva zatrtje  
komunizma, ki se je mogel utopirati v vse  
sindikalske organizacije na vseh pod-  
ročjih države.

## Obšutne izgube angleške in ameriške mornarice

La Linea, 11. avg. s. V Gibraltar so pri-  
vlekli zadnje dni naslednje angleške in  
ameriške hudo poškodovane vojne ladje:  
2 oklopniki, 2 nosilki letal, 5 rušilcev in 2  
torpedovci. Te edince so bile zadete v  
borbah okrog Sicilije.

## Okrožnica notranjega ministra vsem prefektom

Rim, 12. avg. s. Notranji minister je poslal  
prefektom Kraljevine naslednjo brojavko:  
»Posiljam prisrčen pozdrav prefektom in jih  
pozivam k zvestemu, odločnemu in energič-  
nemu sodelovanju. Treba je obvladati protina-  
cionalne sile in zatreti s skrajno odločnostjo vse  
manifestacije, obnoveviti moč zakona in moralni  
red v vseh upravnih, skrbno nadzorovati raz-  
krajnevalne elemente, usmeriti prebivalstvo v  
novo italijansko življenje predanosti Kralju in  
Domovini.«

## Spremembe v vodstvu sportnih organizacij

Rim 12. avg. s. Komisar CONIja je izdal  
naslednjo okrožnico svojim federacijam:  
»Z današnjim dnem prevzema predsedstvo  
vseh narodnih federacij CONIja. Predsedniki  
teh federacij izgube s tem dnem svoje funk-  
cije. Tajniki ostanejo na položaju ter se bodo  
držali mojih navodil v vodenju redne uprave.  
Z današnjim dnem preneha funkcija general-  
nega tajnika CONIja. Razni odseki general-  
nega tajništva CONIja se bodo ravnali po mo-  
jih odločbah.«

## Osrednji urad za razdeljevanje tekstilij

Rim, 12. avg. s. Uradni list objavlja  
ministrski dekret z 9. avgustom 1943 s ka-  
terim se odpravlja korporativni odbor za  
razdeljevanje tekstilnih in oblačilnih pro-  
izvodov. Pri generalni direkciji za indu-  
strijsko potrošnjo je ustanovljen osrednji  
urad za razdeljevanje tekstilnih in obla-  
čilnih proizvodov, ki opravlja poše prejš-  
njega odbora.

### Čandra Bose v Indokini

Saigon, 12. avg. s. Šele danes se domnava,  
da je semkaj prišel 9. t. m., na dan oblet-  
nice aretacije Gandhija, šef lige za indijsko  
neodvisnost Čandra Bose, prihajajoč iz So-  
nena, kjer se je udeležil slavnosti za neod-  
visnost Birme. Po obiskih pri kraljevih obla-  
steh se je Čandra Bose razgovarjal z ja-  
panskim veleposlanikom, 10. in 11. t. m. se  
je udeležil zborovanja Indijcev in jih pozival  
naj nadaljujejo borbo za dosego neodvisno-  
sti Indije. Nato je Bose z letalom odpotoval  
v Sonen.

### Naročite se na romane DK!

## Kronika

## 10.000 metrov pod morjem

Prof. Avgust Piccard, slovit pionir v raziskovanju stratosfere, napoveduje s sodelovanjem svojega sotrudnika prof. Cousinsa, da bo zaenkrat opustil raziskovanje stratosfere, čeprav je napravil načrt za start do višine 40.000 m, ter se bo posvetil za nekaj časa raziskovanju batosfere.

Aparat za to ekspedicijo v morske globine je že pripravljen. Napravljen je iz kovin najlažje vrste. Naprava ima obliko gondole, povezane z jeklenimi vrvmi, ter meri v višino 3 m, v premeru pa ima 2 m 80 cm. V tej gondoli bo prostora za 3 osebe, in sicer za prof. Piccarda, prof. Cousinsa in njegove spremljevalce Wertmescherja. Ta nenavadni potapljaški zvon bo do spustili 10.000 m globoko v morje, ima pa vse priprave, da se lahko pogreze do globine 20.000 m. Poskus te vrste pa bodo napravili šele po sedanjih vojni. Prof. Piccard računa, da se bo stvar izplačala, ker bo moglo na ta način priti v stik z mnogimi ljudmi na dnu morja.

Nameni, ki vodijo prof. Piccarda pri tej odpravi, so skoz in skoz znanstvenega značaja. Njega zanimajo neštete skrivnosti, ki ležijo v globinah oceanijskih morij, katerih živalstvo in rastlinstvo večinoma ni ne znano ne raziskano. V ta namen se je prijavil prof. Piccardu že veliko število specialistov, ki so voljni podpirati njegovo podjetje. Seveda zaenkrat ne more ustreči vsem na ta način, da bi vse vzel s seboj. Ščasnica pa bo mogla organizirati še druge ekspedicije in tistih se bodo lahko udeležili vsi, ki jih zanima življenje na dnu morja. Zaenkrat se iz izdelave raznih instrumentov, potrebnih za izlet v takšno globino.

Prof. Piccard se je v zadnjih petih letih oskrbel z napravami, ki so potrebne za opazovanje morskega življenja v velikih globinah. Posebno težko je bilo napraviti mikroskopske za opazovanje in študij pomorskih mikroorganizmov. Prof. Wertmescher se je specializiral prav na tem področju ter si prizadeva pojasniti čim več stvari iz tega sveta. Življenje, ki se odigrava v velikih morskih globinah, bo z ekspedicijo prof. Piccarda postalo dostopno tudi tistim, ki o teh stvareh mnogo razmišljajo in ugaajo. Toda nimajo potrila za svoje hipoteze. Za odpravo prof. Piccarda vlada seveda že zdaj veliko zanimanje in vsi pričakujejo njenih odkritij z veliko nestrpnostjo.

\* Stogi rojstni dan Goltz-pose proslavlja nemški listi. Generalfeldmarschal Kolmar pl. Goltz je bil črna iz Vzhodne Prusije in je bil kot generalstabinj major poslan 1882 za inštruktorja v Turčijo, 13 let je organiziral turško vojsko, kakor se je vrnil v Nemčijo in napredoval do generalfeldmarschal ter je bil leta 1913 upokojen. Kot turški marschal je imel naslov Goltz-pasa. Njegovo ime se je nešteto krat imenovalo v zvezi z balkansko vojno, v kateri je Turčija doživela nepričakovano hudo poraz, ker so zamaši bila njegova svara. Umrl je 6. aprila 1916 za pegavega. Pokopan je na pokopališču v parku nemškega poslanstva ob Bosporu, kjer je poslanik Papen priredil 12. t. m. žalno svečanost.

\* Gorizjski nadškof v Barbanu. V nedeljo potече 20 let, odkar so minoriti prevzeli upravo nad beneško franciskansko provinco, in 80 let, odkar so kronali znamenito čudodelno barbarsko Mater božjo. Ob tej priliki se bodo vršile na barbarskem otoku velike cerkvene slavnosti, ki se jih bo udeležil tudi gorizjski nadškof mons. Margotti. Ob 10. bo pontifikalna maša s procesijo, od 5. do 12. pa se bodo brale maše vsake pol ure.

## RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 14. AVUGUSTA 1943:

7.30: Pesni in napet. — 8.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 11.30: Šol ure za vsake. — 12.20: Plošce. — 12.30: Poročila v slovenski. — 12.45: Napet in romane. — 13.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 13.10: Poročila Vrhovnega Poveljstva v slovenski. — 13.12: Nove pesni Petra. — 14.00: Poročila v italijanski. — 14.10: Koncert Radijskega orkestra. Vodi dirigent D. M. Šljanc. Operetna glasba. 1. Lekar: Paganini — fantazija; 2. Benatzky: Vojvodinja — fantazija. — 15.00: Poročila v slovenski. — 17.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 17.15: Koncert tria "Emo". — 17.45: Plošce. — 18.00: Gospodinjino predavanje v slovenski. — 19.30: Poročila v slovenski. — 19.45: Valčki. — 20.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 20.10: Litirane prireditve družbe E.I.A.R.: Puccini: Tosca. — 22.45: Poročila v italijanski. — 23.00: Orkester vodi dirigent Angelini.

## Sadjarji, mladina in tatvine sadja

Nadestvo Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani nas je naprosilo, da objavimo naslednji članek:

V Slovenije z dne 12. avgusta t. l. je bil prioben članek »Več o dobrodelnosti in manj rabutanje«. Javnost naj zaščitni sadjarje pred tatvami, ki delajo škodo. Posestniki vrtov pa naj bi se zavedali nalog dobrodelnosti. Vselej je aktualno vprašanje, posebno v današnji tisti. Resnica je, da se pri nas na splošno vzele, smatra »rabutanje« povzročeno po mladini, za zlo, odnošeno za tatvino. Je to dejstvo, ki ga moramo javno pribiti, pa tudi žigosati.

Tatvina sadja je bila od nekdaj predmet živahnih razprav vsakeletnih skupščin SVD že desetletja semkaj. Sprejeti so bili tudi sklepi in predlogi, naslovljeni na javnost, predvsem pa na oblasti; ostalo je žal vse pri starem in razmere se niso zboljšale. Glavni odbor SVD je tudi na svoji zadnji redni skupščini razpravljal o predmetnem vprašanju. Nadestvo je storilo primerne korake pri odločitvi čim hitreje za ublažitev razmer. Strojeno je bilo ono, kar je v danih prilikah da storiti. Priporočila lastnikov sadovnjakov so pa kljub temu na dnevnem redu.

Zares, to razvado si naša javnost točnaci po svoje. Večini se celo zdi, da je to početje v zvezi z razposajenostjo mladine in da se s tem ne dela bogve kakšna škoda posestnikom sadovnjakov. SVD smatrajo za nekaj manj važnega, čeprav v svoji nečrnanosti tega početja ne odobravajo. Kako naj se potem v takih razmerah zahteva od 12—16 let starih fantičev, da ne bi počeli teh dejanj? Pomankljiva je pa tudi njih domaća vzgoja, pa tudi v šoli morda ne slišijo dovolj stvarnih nauk, da naj ne delajo škode.

V imenu tisočih lastnikov sadovnjakov, članov SVD v Ljubljani in v zaščiti njihovih interesov, prosimo, da storijo krajevna oblastva (občine) primerne ukrepe, da se prepreči ta grda razvada, ako jo že ne morejo popolnoma odpraviti. Nične ne more zahtevati od lastnikov vrtov, da zaščitijo svoje lastnino, ko je to nemogoče izvesti. Dalje nujno prosimo predvsem stare šole, da poučijo in posvarijo svoje mladičce, naj ne delajo škode sosedom, predvsem naj ne lomijo vej in vrhov in ne trgajo zelenega nezrelega sadja, ter ne kvanejo ograj. Prosimo vse vzgojitelje mladine, da vgrajajo mladini v duhu skupnosti in k poštenju. Rabutanje je tatvina in to se mora vcepiti mladini v glavo, da in to kvarno za skupnost. Pozivamo nadestva vseh podružnic SVD, da vplivajo

## Neurje je zahtevalo tudi smrtno žrtev

Ljubljana, 13. avgusta. Sledovi kratkega in hudega neurja, ki smo ga imeli v četrtek popoldne, se kažejo marsikod po mestu. K sreči naši sadjarji in vrtnarji niso tako usodno prizadeti, kakor se je kazalo sprva, to pač zato, ker je neurje trajalo le 10 minut. Na Cesti Šoške divizije se je nagnila platana čez tramvajsko progo, pred sodnjico je padel jabor za zastavo in podrl se je topol. Na Hrvaškem trgu žalujejo polomljene vrbe-zalujke, v Zvezdi pa so drevesa že spet poravnana. V Tivoliju in drugih mestnih nasadih so bili delavci brž pridno na delu in čistijo in priravnavaajo. V četrtek popoldne smo imeli še prav hud naliv, ki je izdatno napojil zemljo, noč pa je bila mirna. Kljub toč in nalivom se ozračje še ni preveč ohladilo. V četrtek čez dan je bilo 23,6 stop. C, večeraj jutraj pa 13,8 stop. C. Barometer se je dvignil in nam obeta spet lepno vreme. Nebo je bilo dopoldne zamreženo, proti pol. dnevu pa je spet zagospodovalo sonce.

Četrtkovo neurje, o katerem pravijo v ljubljanski mestni vrtnarji, da že 40 let ni enako klesulo, se je pomikalo v smeri od Rožnika proti Ljubljani. Vič in Rožna dolina nista bila prizadeta, na Brezovici in na Barju so sploh imeli le nekoliko dežja. Toča se je sesula v pasu od Šiške do Rudnika. Črni oblak se je

## IZ LJUBLJANE

## Prodaja mesa na odrezek »710«

Pokrajinski prehranjevalni zavod sporoča, da bodo v soboto 14. avgusta t. l. lahko dobili potrošniki pri svojih mesarjih proti odvzemu odrezka »710« živilskih izkaznic, izdanih za mesec avgust od ljubljanskega mestnega poglavarstva, 100 gr govejega mesa. Delitev se bo pričela ob 7. uri.

\* Zlata maša. Na Veliki šmaren ob 10.30 bo opravil v farni cerkvi sv. Jakoba zlato mašo g. kanonik dr. Gregorij Pečjak, znani cerkveni pisatelj. Po jubilejntvi želji bo slovesnost skro. Med mašo bo ljudsko petje.

\* Pregled hišnih zakonih. Po naročilu Odbora za protiletalsko zaščito bodo inženirji in tehnični mestne občine prihodnje dni prišli s kontrolnimi pregledi zakonih. Najprej bodo pregledali zakončiča v notranjosti delu mesta. Vsi pregledovalci bodo imeli posebna pooblastila, potrjena od županstva in Odbora za protiletalsko zaščito. Pregledov naj se udeležujejo tudi hišni gospodarji in od njih predlagani hišni starešine. Pri tem spet opozarjamo na naslednje: »Glavna navodila za obrambo hiše pred sovražnimi napadi« morajo biti nabita na vidnem mestu v vsaki hiši. Zakončiča je treba popolnoma urediti in neprestano vzdrževati v uporabnem stanju. Hišni gospodar ali upravitelj mora sam ali pa po za to določeni osebi skrbeti, da bo zakončiče pri vsakem letalskem alarmu takoj odprto, razsvetljeno, prav tako pa pripravljena tudi voda in orodje za prvo pomoč, kolikor se ni pripravljeno. Kjer so zakončiča že pripravljena, je treba takoj napraviti in namestiti predpisane napisne tabele in naslikati predpisane pušice, kakršne zahteva odstavek D splošnih navodil.

\* Opozorilo o oddaji smeti in pepela mestnim smetanjem. Je zbudilo med ljubljanskimi gospodinjami najrazličnejše odmeve. Vsekakor je pravilno, da je treba mestnim smetanjem oddajati samo prah in pepel. Enako je upravičeno zahteva, da se zaboji postavljajo v vežo le malo prej, preden pride smetarski voz. Gotovo ne spada v zaboje za smeti razni odpadki, ki začnejo gniti ter lahko okužujejo zrak in privabljajo miši in podgane. Toda — kako zmagati težave in nadloge s takimi odpadki v gospodinjstvu? Nekateri gospodinjke jih oddajajo rejcem malih živali. Sežgajo jih lahko tiste gospodinjke, ki kurijo v štedilniku. A kaj naj počnejo z njimi gospodinjke, ki kuhajo samo na plin ali na elektriko? Beležka pravi, da so po odredbah oblasti določeni posebni zbiralni centri, kamor se morajo oddajati razni odpadki. Kje so ta zbirališča? Kdaj so bili naslovi objavljene? Opozorilo mestnega magistrata je zelo odločno, vendar pa je treba upoštevati navedene težave naših gospodinj in pomagati, da bodo lahko, razen pepela in prahu, spravile tudi razne odpadke tja, kamor spadajo.

\* Mestni gospodarski urad zaradi snajdenja prostorov v ponedeljek, torek in sredo 16., 17. in 18. t. m. ne bo posloval za stranke, če bo pa samo v najnujnejših primerih sprejemal stranke te dni samo od 9. do 10. ure.

Emilio Salgari: 38

## KRALJICA KARIBOV

Ventimiljski je pritrtil in se umaknil za korak v stran, da bi napravil prostor svojim ljudem, ki so med tem takisto dospeli na vrh.

Moža sta premerila drug drugega z očmi. Vojvodov zaupnik Diego Sandorf je bil precej majhen, širokopleč in krepke rasti. Na oko bi mu bil prisodil kakih petdeset let. Brada in lasje so bili pomešani s sivino, črte obličja trde, oči potuhnjene kakor oči mačka.

Vzel je svetilko, posvetil gusarju v obraz, da bi si ga bolje ogledal, in zlovoljno dejal:

»Ni treba, da si pokrivate obraz! Kakor vidite, jaz nimam krinke!«

»Previdnost nikoli ne škodi!«

»Kdo so ostali?« je vprašal Sandorf.

»Moji mornarji.«

»Aha, torej ste kapitan?«

»Priatelj markize de Bermejo sem!« je suho odvrnil vitez.

»Kaj bi radi slišali od mene? Na voljo sem vam!«

»Pravili so mi, da neke veste o Honoratu, hčeri vojvode Van Goulda?«

»Presenečen je Sandorf odgovoril:«

»Ne zamerite; a najprej bi rad zvedel, kdo ste, da se zanimam za vojvodovo hčer!«

»Priatelj markize de Bermejo! Kasneje in drugje vam morda povem, kdo sem!«

»Naj bo!«

»Ali je govornica, da Honorata Van Gould še živi, resnična?«

»Zakaj vprašate?«

kakor plaz pomikal nad Ljubljano proti Mostam in Vevčam, kjer je posebno velika škoda. Ajda je povsod tud uničena. Pri Vevčah je črni oblak s točo zavl na Dolnji škro, kjer je z gorenske strani pritnil s sever. Podrobnosti iz dolenskih krajev se ni vendar govorilo, da je bilo v pokrajini proti Radohovi vasi še hušje kakor v ljubljanski okolici.

Neurje je v Ljubljani zahtevalo tudi človeško žrtev. Na Gosposvetki cesti je bežal pred neurjem med drugimi tudi Števan Družinč, dnevnjak z Visokega komisariata. Imel je odprti dežnik, da se je z njim branil pred točo, pri tem pa se je zaletel naravnost v dirajlovi tramvaj, ki ga je podrl in je Družinč pri padcu dobil smrtonosno poškodbo na glavi. Nezvestnega so naložili na tramvaj in ga prepeljali pred Mestni dom, kjer so ga prevzeli reševalci ter ga nato jadno odpravili v splošno bolnišnico. Nesrečnik pa se ni več zavedel in je proti večeru izdihnil, nakar je bilo truplo prepeljeno na Zale. Štefan Družinč se je rodil 1904 v Mosturju, pristojen pa je bil v Ljubljani. Skromen in pošten je bil delčen splošne priljubljenosti v krogu svojih znancev, tovarišev in predpostavljanih.

\* — Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo vsil od sobote od 20. ure do ponedelja od 8. ure jutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan. Ljubljana, Cesta 29. oktobra 7.

\* — Za stare onemogle Ljubljance v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je g. major Franc Janša daroval 100 lrv v počastitev spomina pok. ge. Giga Pišler. Mestno županstvo izreka do brotniku najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranj. Podarjene ralne z dobrimi deli!

\* — Ravateljstvo IV. moške realne gimnazije obvešča vse učence, ki imajo popravni izpit iz italijanskega jezika, da so začeli delovati vsi tečaji za italijanski jezik.

\* — Državna dvorazredna trgovska šola. Vskadko, ki želi obiskovati v šol. l. 1943/44 prvi ali drugi razred, se mora prijaviti čimprej, najkasneje pa do konca avgusta 1943. Natančnejša navodila so razvidna iz objave na razglasni deski. — Ravateljstvo.

\* — Srednješolske, akademski-čarke! Strojeplja ali stenografije se dobro naučite v novem počitniškem tečaju. Vpisovanje se ta teden: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«. Domobranstvo 15.

\* — Strojništvo in stenografski tečaji (teno-dvo-ali trimetralni) pričnajo ta teden. Vpisovanje dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranstva 15.

\* — Instrukcije za popravne izpite, za vse predmete in šole. Turjski (Novi) trg 5. Od 8. do 12. ure.) Uspehi odlični. Resno delo in strogost!

\* — Mamma mleko. Doča 14.60. Fr. Kham. Kongresni trg 8.

## Z Gorenjskega

V Borovljah se v nedeljo izročili svojemu namenu novo strelšče, ki je največje na Koroskem. Ima 12 stojišč za streljanje s puškami malega kalibra in 3 stojišča za streljanje s pištolami. V soboto je bila večerna prireditve z geslom: »O Rož! V nedeljo je bil sprevod narodnih noč iz vsega Roža. Popoldne je bilo nagradno streljanje, ki se ga je udeležil tudi gauleiter iz Celovca.

Pevski obisk. Lani je pevsko društvo Treibach-Althofen iz šentvitskega okraja na Koroskem obiskalo Skofjo Loko. 7. in 8. t. m. pa so Locani vrtili obisk. Nastopili so v Treibachu, kjer se je zbralo še več drugih društev. Prisoten je bil tudi deželni pevski vodja Rainer.

V Vrbskem jezoru je utonila pisarniška uradnica Eva Feldingova, ki je prišla iz Grudzijska semkaj na počitnice. Bržčas jo je v vodi zadel kap.

Vojni poškovanci se šolajo na nekem koroškem gradu za bodočo politično voditelje. Poverjeno jim bo različno uradno delo v Stranki. Prvega tečaja se udeležujejo tudi ranjenci Korošci. Drugi tečaj se prične 1. oktobra.

## S Spodnjega štajerskega

Višji skupinski vodja Jüttner, ki je namestnik glavnega poveljnika SA v Nemčiji, je prišel 8. t. m. iz Grada v Maribor, kjer je nato bil skladen velik zbor tako imenovane »Wehrmannschaft«. Jüttner je zaključil svoj govor z besedami: »Važno je zadržati vsega posameznika! Pozval je prisotne, naj bodo brezpozorno zvesti Adolfu Hitlerju. Nato je zvezoval vojvodo Heimathoda. Franc Steindl zagotovil, da bo »Wehrmannschaft« na Spodnjem štajerskem, naj se zgodijo karkoli, do zadnjega moža ohranila zvestobo Hitlerju. Iz Maribora je Jüttner odpoval v Rogasko Slatino in na Vurbeck, kjer se šolajo pripadniki »Wehrmannschaft«.

Novi grobovi. V Mariboru so umrli 66-letna zasebnica Marija Ilc-Lončarč, 44-letna zasebnica Karolina Mučič-Altrichter in 40letni kovinar Rudolf Cvilak, čigar truplo so prepeljali v Ruše. — Za mrtvega bo oglašen Martin Bedene, rojen 1877 na Reštanju nad Rajhenburgom, ki se je izselil leta 1913 v Ameriko in je baje naslednje leto umrl.

## IZ HRVATSKE

O Irmi Polakovi, nepoznani sbruti ljubljanskega in zagrebškega gledališča, je objavljeno zagrebški zgodovinar Katedralis (psevdonim) prisrčen spominski članek v »Novi Hrvatski« 11. t. m.

Okrog 300 lekarn je zdaj na Hrvaškem, 30 menj kakor lani v Zagrebu jih je 33. 2. novi pa bosta v kratkem odrti. Zaposlenih je na Hrvaškem okrog 400 diplomiranih farmacevtov. Od 1882 do letos je dala zagrebška univerza okrog 2000 farmacevtov.

»Ladjo imam in hbrane ljudi in bi laže našel mlado vojvodinjo kakor vsak drug!«

»Torej ste vojvodov prijatelj!«

Gusar je molčal.

Diego Sandorf, ki je menda smatral ta molk za pritrtilo, je nadaljeval:

»Nu, prav, poslušajte me! Pred kakima dvema mesecema sem imel opravka v Havani, in tam me je poiskal neki mornar, češ da ima zame važno novico. Izprva sem mislil, da gre za turške morske razbojnike, a potem sem zvedel, da zadeva novica Honorata van Gould. Mornar je vedel, da sem vojvodov zaupnik. Povedal mi je, da ni bila poginila v viharju, ki je razsajal tisto noč, ko jo je Črni gusar izpostavil.

»Ladja, na kateri je bil mornar, je bila 60 milj od maračubskih obale srečala čoln z mlado vojvodinjo in jo rešila. Ko pa se je približala južni obali Floride, se je zaradi viharja in silnih valov razbila. Morje jo je vrglo na kletci, in divjaki, ki tam žive, so poklali vso posadko.

»Samo on, ta mornar, je bil ušel smrti, ker se je skril med razbitimi ladje. Pa tudi vojvodinjo je zaščitila usoda prizanesla. Iz svojega skrivališča je mornar videl, da so divjaki poklekali pred njo in se delali, kakor bi častili v nji morsko boginjo. Previdno so jo položili na nosilnico, okrašeno s ptičjim perjem in krokodiljimi kožami, ter jo odnesli s seboj. Brodolomec je več tednov brodil vzdolž obale, dokler ni našel zapuščenega čolna. V tem čolnu se mu je posrečilo uiti. Kasneje je je rešila neka ladja, ki je prihajala iz San Antonia na Floridi. To je vse, kar sem zvedel!«

Gusar ga je poslušal molče, s prekrizanimi rokami.

Ko je Diego Sandorf končal, ga je s tesnobo v srcu vprašal:

»Ali verjamete tej zgodbi?«

»Da, gospod! Čemu naj bi si jo bil mornar izmislil?«

»Kaj ni vojvoda takoj poslal ladje na tisto obalo, da bi poiskala njegovo hčer?«

»Sele nekaj dni je tega, kar sem mu mogel povedati!«

»A don Pablo de Ribeira je vendar vedel vse to!«

»Mar poznate dona Pabla?« se je Sandorf zavzel.

»Pred nekaj tedni sem ga srečal!«

»Ker sem mislil, da je Van Gould se na svojih posestvih v Puerto Limonu, sem se iz Havane napotil tja. Pa je bil že odrinil v Veracruz. Zato sem mogel samo donu Pablo poročati o stvari!«

»Slišim, da se je vojvoda snoči vkrcal za Florido! Ali se bo spotoma kje ustavil?«

»Najbrže v Cardenasu na Kubi, kjer ima mnogo opravkov na svojih tamkajšnjih posestvih!«

»Pravite, da se je karavela razbila ob južni obali Floride...?«

»Da, gospod!« je Sandorf odvrnil.

»Hvala vam! Ako pridete jutri v Veracruz, vam povem, kdo sem!«

»Filibustirji so v mestu!«

»Jutri jih ne bo več!«

Zdaj je kapitan poklical svoje ljudi, ki so se bili ta čas ogledali po plosčadi, in nastopil po vrvični lestvici pot nizdol.

Komaj so se bili spustili deset ali dvajset metrov globoko, je Carmaux opazil, da španskega vojaka ni več.

»Ostaj le na stolpu in nas bo izdal!«

»Hitro spet nazaj!« je gusar ukazal. »Če zgoraj odrežete vrvi, smo izgubljeni!«

Moko, zadnji na lestvici, je prvi znova priplezal na vrh. Prišel je ravno še za časa.

## Gospodarstvo

## Izmena komisarija za ohranitev gospodarstva bivših bojovniških fašijev

Upoštevaajoč potrebo, da se izmenja sedanjih komisarij za ohranitev gospodarstva bivših bojovniških fašijev pokrajino, ker iz zdravstvenih razlogov ne more izvrševati poverjene naloge, je Visoki komisarij za Ljubljansko pokrajino izdal naslednje odločbo:

Cav. dr. Ruggero Gosetti, inšpektor finančne službe pri Visokem komisariatu, se imenuje za komisarija za ohranitev in uporabo gospodarstva in upravnega poslovanja glede imovine bivše Zveze bojovniških fašijev, njenih fašijev in sredstev. Komisarij je na razpolago za izvrševanje njegovih nalog tehnično in upravno osebje, uslužbeno pri tej zvezi in njenih ustanovah.

## Klirinski problemi Nemčije

Znani nemški nacionalni ekonom prof. Donner se v zadnji številki revije »Weltwirtschaftliches Archiv« peča z valutno političnimi problemi, ki so nastali za Nemčijo zaradi razvoja gospodarskega prometa z evropskimi državami. Razvoj teh odnosov se zrcali v rastoci klirinski zadolžitvi Nemčije. Po podatkih prof. Donnerja se je nemški klirinski dolg nasproti kontinentalnim državam v prvih treh vojnih letih dvignil na 7 milijard mark; in če se je v četrtem letu v enakem obsegu dvignil kakor v tretjem, tedaj se ta dolg lahko sedaj ceni na 12 milijard mark. Narasčanje klirinskega dolga utemeljuje prof. Donner predvsem z neenakim gibanjem cen v Nemčiji na eni strani in v ostalih državah na drugi strani. V primeru z letom 1939, se je do sred. letošnjega leta nemški indeks cen v trgovini na debelo dvignil le za 9%, medtem ko so cene v drugih državah neprimerno v večjem obsegu narasle, najmanj za 50%; v mnogih državah kakor v Švici in Bolgariji so se podvojile, v Turčiji počevorile. V Grčiji pa so celo 40krat večje kakor pred vojno. Pri tem se klirinski tečaj od leta 1940, niso spremenili. Tako so v zunanji trgovini, kjer veljajo fiksni klirinski tečaji, nastale velike razlike. Tako mora Nemčija za blago, ki ga uvaža, plačati v markah razmeroma visoke cene, medtem ko se nemško blago pri izvozu ni v enaki meri podražilo. V normalnih razmerah bi se v takem položaju uvoz iz držav z neraznimi cenami zmanjšal pri povečanem izvozu nemškega blaga, kar bi dovedlo zopet do trgovine. V vojnem času pa se zunanja trgovina na ravna toliko po cenah in po količinah dvignila, kar povzroča nenormalne pojave. Prof. Donner nato raziskuje razne metode za izravnavo cen pri izvozu in uvozu in prihaja do zaključka, da tehnične možnosti za izravnavo cen ne morejo prinesiti popolne rešitve. Zato nastaja vprašanje ali ne bi kazalo spremeniti klirinskih tečajev in skladu s paritetno kupne moči ali pa ločiti kliring za blagovna plačila od kliranga za ostala plačila.

Tudi nemški državni tajnik dr. Landfried, znani strokovnjak za trgovinske odnose s srednjo Evropo, je te dni podal izjavo o nemški klirinski zadolžitvi. Glede postanka te klirinske zadolžitve je prav tako povdaril, da se je zaradi podražitve uvoza vrednostno razmerje med nemškim izvozom in nemškim uvozom premenilo na škodo Nemčije. Navzile temu je Nemčiji uspelo držati ravnotežje med uvozom blaga iz večine evropskih držav z nemškim izvozom blaga v te države. Če so navzile temu nastali neizravnavni saldi, se to pripisuje v prvi vrsti velikim plačilom izven blagovnega prometa, ki jih rsi Nemčija, in v interes skupne evropske borbe. Ta plačila spadajo posebno nazkralja prihrankov inozemskih delavcev, zaposlenih v Nemčiji, plačila za tovarne in druga finančna plačila.

Nemčija je doslej svoje cene pri izvozu le v razmeroma majhnem obsegu dvignila. Če bi Nemčija stoisotnostno izravnavala svoje izvozne cene do višine, kakor se je podražilo uvozno blago, bi bila v stanju kriti v klirinhg tudi pretežni del plačil izvenblagovnega prometa. Vrh tega je treba upoštevati, da dotativna Nemčija evropskim državam v znanju obsegu investicijske dobrane na dolgoročno odplačilo in bo izkupicek od tega uvoza pritekel v kliring šele pozneje, medtem ko uvaža Nemčija iz inozemstva predvsem potrošno blago, ki se takoj plača. S tega vidika torej ni mogoče govoriti o pomembnejši nemški klirinski zadolžitvi in je le manjši del klirinskih dobrometij evropskih držav v Nemčiji smatrati kot prava zadolžitve Nemčije.

</